

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัย ดังนี้

ความมุ่งหมายในการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จำแนกตามตำแหน่ง วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน วิชยฐานะ วิธีการพัฒนาตนเอง และภาระการเป็นหนี้

สมมติฐานในการวิจัย

สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี มีความแตกต่างกันเมื่อจำแนกตาม ตำแหน่ง วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน วิชยฐานะ วิธีการพัฒนาตนเอง และภาระการเป็นหนี้

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี ในปีการศึกษา 2550 จำนวน 765 คน โดยจำแนกเป็นผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 45 คน และ ครูผู้สอน 720

2. กลุ่มตัวอย่าง

เนื่องจากประชากรมีจำนวนแน่นอน (finite population) จึงคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของยามาเน่ (Yamane) (บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์, 2540, หน้า 71) ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 263 คน และเนื่องจากผู้บริหารโรงเรียนมีจำนวนไม่มาก ผู้วิจัยจึงใช้ผู้บริหารทั้งหมดเป็นกลุ่มตัวอย่าง ส่วนครูผู้สอนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 218 คน จากโรงเรียน 45 โรงเรียน ผู้วิจัยทำการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (stratified random sampling) ตามอำเภอ หลังจากนั้นทำการสุ่มอย่างง่ายตามสัดส่วนของครู

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.931 แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสำรวจรายการ (check list) จำนวน 8 ข้อ

ตอนที่ 2 สภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา 6 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ 2) ด้านการเรียนการสอน 3) ด้านวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน 4) ด้านกิจกรรมนักเรียน 5) ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน และ 6) ด้านการนิเทศการศึกษา ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 57 ข้อ

ตอนที่ 3 ปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา 6 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ 2) ด้านการเรียนการสอน 3) ด้านวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน 4) ด้านกิจกรรมนักเรียน 5) ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน และ 6) ด้านการนิเทศการศึกษา ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 34 ข้อ

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขออนุญาตจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี เพื่อขอความร่วมมือไปยังโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรีที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

2. ขออนุญาตจากผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรีไปแสดงต่อผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลครั้งนี้

3. ผู้วิจัยเก็บข้อมูลด้วยตนเอง และตรวจความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้กลับคืนมาจำนวน 263 ฉบับ นำไปใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปในการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงความถี่ และการหาค่าร้อยละ นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตารางประกอบความเรียง

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผลตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี วิเคราะห์โดยใช้การทดสอบที (t-test) เกี่ยวกับตำแหน่ง และวุฒิการศึกษา และใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one - way ANOVA) โดยการทดสอบเอฟ (F-test) เกี่ยวกับประสบการณ์การทำงาน วิชฐานะวิธีการพัฒนาตนเอง และภาระการเป็นหนี้ ถ้ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะตรวจสอบเป็นรายคู่โดยวิธีการของเซฟเฟ (Scheffe' s method)

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี พบว่า โรงเรียนมีสภาพการบริหารงานโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาการบริหารงานแต่ละด้านก็พบว่าโรงเรียนมีสภาพการบริหารอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือด้านกิจกรรมนักเรียน รองลงมาเป็นการเรียนการสอน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยอันดับสุดท้าย คือด้านวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน สำหรับผลการศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาแต่ละด้านมี ดังนี้

ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ พบว่า ข้อที่มีสภาพการบริหารงานอันดับแรก คือส่งเสริมให้ครูผู้สอนได้รับการอบรมพัฒนาเพื่อใช้หลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ ด้านการเรียนการสอน พบว่า ข้อที่มีสภาพการบริหารงานอันดับแรก คือจัดครูผู้สอนโดยคำนึงถึงความเหมาะสมกับวุฒิ ความถนัด ความสามารถ และประสบการณ์ ด้านวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน พบว่า ข้อที่มีสภาพการบริหารงานอันดับแรก คือบรรยากาศในห้องสมุดเหมาะสมกับการค้นคว้าศึกษา ด้านกิจกรรมนักเรียน พบว่า ข้อที่มีสภาพการบริหารงานอันดับแรก คือส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตย เคารพในสิทธิและหน้าที่ของตน ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน พบว่า ข้อที่มีสภาพการบริหารงานอันดับแรก คือโรงเรียนมีแผนงานประจำปีไว้เป็นแนวปฏิบัติชัดเจนเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล และด้านการนิเทศการศึกษา พบว่า ข้อที่มีสภาพการบริหารงานอันดับแรก คือการส่งเสริมให้ครูสามารถทำงานร่วมกันได้อย่างมีความสุข

2. ผลการศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี พบว่า โรงเรียนมีปัญหาการบริหารงานวิชาการโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาปัญหาการบริหารงานแต่ละด้าน พบว่าโรงเรียนมีปัญหาในระดับปานกลางและระดับน้อย โดยด้านที่มีปัญหอันดับแรก คือ ด้านวัสดุประกอบหลักสูตร

และสื่อการเรียนการสอน รองลงมาเป็นด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ส่วนด้านที่มีปัญหาอันดับสุดท้ายคือ ด้านกิจกรรมนักเรียน สำหรับผลการศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการแต่ละด้านมี ดังนี้

ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้พบว่า ข้อที่เป็นปัญหาคือ ขาดแคลนวิทยากรที่มีความรู้ความสามารถในการจัดทำหลักสูตร ด้านการเรียนการสอนพบว่า ข้อที่เป็นปัญหาคือ ครูผู้สอนไม่เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในการสอน ด้านวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนพบว่า ข้อที่เป็นปัญหาคือ งบประมาณที่ใช้ในการผลิตสื่อมีไม่เพียงพอ ด้านกิจกรรมนักเรียนพบว่า ข้อที่เป็นปัญหาคือ การจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม เอกลักษณ์ของชาติ ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนพบว่า ข้อที่เป็นปัญหาคือ ข้อสอบไม่ได้มาตรฐานและไม่ครอบคลุมเนื้อหา และด้านนิเทศการศึกษา พบว่าข้อที่เป็นปัญหาคือ การนิเทศขาดความต่อเนื่อง สม่่าเสมอ

3. การเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี จำแนกตามสถานภาพ พบว่า

3.1 ผู้บริหารกับครูผู้สอนเห็นว่าโรงเรียนมีสภาพการบริหารงานวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

3.2 ผู้บริหารและครูที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกัน เห็นว่าโรงเรียนมีสภาพการบริหารงานวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

3.3 ผู้บริหารและครูที่มีประสบการณ์การทำงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนไม่แตกต่างกัน แต่มีความคิดเห็นต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.4 ผู้บริหารและครูที่มีวิทยฐานะแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

3.5 ผู้บริหารและครูที่มีวิธีการพัฒนาดตนเองแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนไม่แตกต่างกัน

3.6 ผู้บริหารและครูที่มีภาระการเป็นหนี้แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี ผู้วิจัยมีประเด็นสำคัญในการอภิปรายผล ดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน พบว่าโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี มีสภาพการบริหารงานวิชาการโดยรวมในระดับมาก และเมื่อพิจารณาการบริหารงานทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านการเรียนการสอน ด้านวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน ด้านกิจกรรมนักเรียน ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน และด้านการนิเทศการศึกษา ก็พบว่ามีเกณฑ์อยู่ในระดับมากทุกด้าน แสดงให้เห็นว่าโรงเรียนมีสภาพการบริหารงานวิชาการในระดับดี ทั้งนี้เนื่องจาก ในการบริหารงานด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ โรงเรียนมีการส่งเสริมให้ครูผู้สอนได้รับการอบรมพัฒนาเพื่อใช้หลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ โรงเรียนมีการวางแผนจัดครูผู้สอนที่มีความรู้ ความสามารถเหมาะสมกับการนำหลักสูตรไปใช้ และครูผู้สอนได้ทำความเข้าใจหลักสูตรและภารกิจที่จะต้องปฏิบัติงานเกี่ยวกับหลักสูตรเป็นอย่างดี การบริหารงานด้านการเรียนการสอน โรงเรียนจัดครูผู้สอนโดยคำนึงถึงความเหมาะสมกับวุฒิ ความถนัด ความสามารถ และประสบการณ์ มีแผนการเรียนที่สามารถปรับ ยืดหยุ่น หรือเปลี่ยนแปลงได้เพื่อผลประโยชน์ของผู้เรียนเป็นหลัก นอกจากนี้โรงเรียนยังส่งเสริมสนับสนุนให้ครูผู้สอนได้ทำการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน การบริหารงานด้านวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน ซึ่งโรงเรียนจะมีการบริหารจัดการที่ดีเกี่ยวกับห้องสมุด โดยการหาหนังสือที่สอดคล้องกับหลักสูตรการสอนและนโยบายของโรงเรียน สร้างบรรยากาศในห้องสมุดให้เหมาะสมกับการค้นคว้าศึกษาหาความรู้ และในด้านสื่อมีการนำสื่อไปใช้ให้สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนการสอน การบริหารงานด้านกิจกรรมนักเรียน โรงเรียนส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตย เคารพในสิทธิและหน้าที่ของตนให้กับผู้เรียน ปลูกฝังให้นักเรียนมีความสามัคคีในหมู่คณะและรักโรงเรียน และสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างนักเรียนกับครูและนักเรียนกับนักเรียน การบริหารงานด้านการวัดและประเมินผลการเรียน โรงเรียนมีแผนงานประจำปีไว้เป็นแนวปฏิบัติชัดเจนเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล และผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนให้ความสำคัญกับการวัดและประเมินผล และการบริหารงานด้านการนิเทศการศึกษา โรงเรียนส่งเสริมให้ครูสามารถทำงานร่วมกันได้อย่างมีความสุข ช่วยปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ และสร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน ซึ่งจากผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ อุดม จันทรโสภา (2545, บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่องสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น แล้วพบว่าสภาพการบริหารงานวิชาการ 7 งาน คือ ด้านหลักสูตรและการนำไปใช้ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน ด้านการวัดผลและ

ประเมินผล ด้านห้องสมุด และด้านการอบรมทางวิชาการ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ ทรงศักดิ์ ผักทอง (2545, บทคัดย่อ) ที่ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี แล้วพบว่าผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้ปฏิบัติการสอนมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. ผลการศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน พบว่าโรงเรียนขยายโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี มีปัญหาการบริหารงานวิชาการโดยรวมในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาการบริหารงานทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านการเรียนการสอน ด้านวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน ด้านกิจกรรมนักเรียน ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน และด้านการนิเทศการศึกษา ก็พบว่าโรงเรียนมีปัญหาในระดับปานกลางและระดับน้อย แสดงให้เห็นว่าโรงเรียนมีการบริหารงานวิชาการที่ดี จึงมีปัญหาในระดับปานกลางและระดับน้อย ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนที่มีเกณฑ์ในระดับมาก จากผลการศึกษาสอดคล้องกับ คำเนิน ปรางพรม (2542, บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอสอยดาว จังหวัดจันทบุรี พบว่าปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนตามความคิดเห็นของข้าราชการครูในภาพรวมมีเกณฑ์อยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับ ประวิทย์ วงษ์แก้ว (2546, บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 แล้วพบว่าปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนโดยรวมและทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง

อย่างไรก็ตาม จากการศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี พบว่าโรงเรียนมีปัญหาการบริหารงานด้านวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนเป็นอันดับแรก โดยมีปัญหาในระดับปานกลาง ทั้งนี้เนื่องจาก โรงเรียนมีงบประมาณที่ใช้ในการผลิตสื่อไม่เพียงพอ หนังสือในห้องสมุดมีน้อย และการจัดทำเอกสารทางวิชาการไม่ส่งเสริมการเรียนการสอน จึงเป็นประเด็นที่ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายต้องหาทางแก้ไขปัญหาดังกล่าว เหล่านี้ เพื่อให้โรงเรียนสามารถบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จากผลการศึกษาสอดคล้องกับ คำเนิน ปรางพรม (2542, บทคัดย่อ) ที่ทำวิจัยศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอสอยดาว จังหวัดจันทบุรี พบว่าปัญหาการบริหารงานวิชาการตามความคิดเห็นของข้าราชการครู ด้านวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนมีเกณฑ์ในระดับปานกลางและมีค่าเฉลี่ยสูงสุด

3. การเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล มีประเด็นการอภิปรายดังนี้

3.1 การเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี จำแนกตามตำแหน่ง พบว่า ผู้บริหารกับครูผู้สอนเห็นว่าโรงเรียนมีสภาพการบริหารงานวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารจะเป็นผู้วางแผนการบริหารงาน และมีส่วนในการบริหารงานวิชาการมากกว่าครูผู้สอนจึงทำให้รับรู้สภาพการบริหารงานมากกว่าครูผู้สอน จากผลการวิจัยสอดคล้องกับ อุดม จันทร์โสภ (2545, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น พบว่า ข้าราชการครูที่มีตำแหน่งหน้าที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารงานวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สำหรับปัญหาการบริหารงานวิชาการ พบว่าผู้บริหารกับครูผู้สอนเห็นว่าโรงเรียนมีปัญหาการบริหารงานวิชาการไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะปัญหาการบริหารงานวิชาการเป็นอุปสรรคหรือเหตุขัดข้องที่ทำให้การปฏิบัติงานหรือกิจกรรมในหน้าที่ความรับผิดชอบของทั้งผู้บริหารและครูในสถานศึกษาที่ประสบและรับทราบข้อมูลเหมือนกัน จึงมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน จากผลการวิจัยสอดคล้องกับ ดำเนิน ประพรม (2542, บทคัดย่อ) ที่ทำวิจัยการศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอสอยดาว จังหวัดจันทบุรี พบว่าข้าราชการครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งผู้บริหารโรงเรียนกับครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการทั้งโดยรวมและแต่ละรายด้านไม่แตกต่างกัน

3.2 การเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกัน เห็นว่าโรงเรียนมีสภาพการบริหารงานวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัย ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้ที่มีวุฒิการศึกษาสูงจะได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบงานวิชาการมากกว่าจึงส่งผลให้รับทราบข้อมูล สารสนเทศเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมากกว่า จากผลการวิจัยสอดคล้องกับ ทองคำ บัวอินทร์ (2541, บทคัดย่อ) ที่ศึกษาสภาพการดำเนินงานทางวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอป่าแดด จังหวัดเชียงราย ซึ่งพบว่าครูผู้สอนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานทางวิชาการของโรงเรียนแตกต่างกัน

สำหรับปัญหาการบริหารงานวิชาการพบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกัน เห็นว่าโรงเรียนมีปัญหาการบริหารงานวิชาการไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะปัญหาการบริหารงานวิชาการเป็นอุปสรรคหรือเหตุขัดข้องที่ทำให้การปฏิบัติงานหรือกิจกรรมในหน้าที่ความรับผิดชอบของทั้งผู้บริหารและครูในสถานศึกษาที่ประสบและรับทราบข้อมูลเหมือนกัน จึงมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน จากผลการวิจัยสอดคล้องกับ จากผลการวิจัยไม่สอดคล้องกับ ทองคำ บัวอินทร์ (2541, บทคัดย่อ) ที่ศึกษาสภาพการดำเนินงานทางวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอป่าแดด จังหวัดเชียงราย ซึ่งพบว่าครูผู้สอนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานทางวิชาการของโรงเรียนแตกต่างกัน

3.3 การเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่าผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ทำงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะผู้ที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกันได้รับมอบหมายงานงานวิชาการของโรงเรียนให้ปฏิบัติเหมือนกัน จึงทำให้รับทราบข้อมูล สารสนเทศเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนไม่แตกต่างกัน จากผลการวิจัยสอดคล้องกับ อุดม จันทร์โสภา (2545, บทคัดย่อ) ที่ทำวิจัยศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น แล้วพบว่าข้าราชการครูที่มีอายุราชการแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารงานวิชาการไม่แตกต่างกัน

สำหรับปัญหาการบริหารงานวิชาการพบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การทำงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย ทั้งนี้อาจเนื่องจากผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยจะพบปัญหาในการทำงานมากกว่าผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานมานานกว่า จึงทำให้รับรู้ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมากกว่า จากผลการวิจัยสอดคล้องกับ ประวิทย์ วงษ์แก้ว (2546, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 พบว่าการเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการจำแนกตามประสบการณ์ในการบริหารงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3.4 การเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี จำแนกตามวิทยฐานะ พบว่าผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีวิทยฐานะแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้ที่มีวิทยฐานะที่สูงกว่าเช่นครูชำนาญการพิเศษและครูเชี่ยวชาญหรือ

เชี่ยวชาญพิเศษ จะมีตำแหน่งการบริหาร และคุณวุฒิที่สูงกว่าผู้ที่มีวิทยฐานะต่ำกว่า จึงมีส่วนร่วมในการวางแผนและบริหารงานวิชาการมากกว่า ส่งผลให้ได้รับทราบข้อมูล สารสนเทศเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมากกว่า จากผลการวิจัยไม่สอดคล้องกับ ทองคำบัวอินทร์ (2541, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพการดำเนินงานทางวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอป่าแดด จังหวัดเชียงราย ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานทางวิชาการของโรงเรียน พบว่าครูผู้สอนที่มีตำแหน่งแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานทางวิชาการของโรงเรียนไม่แตกต่างกัน

สำหรับปัญหาการบริหารงานวิชาการพบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีวิทยฐานะแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะปัญหาการบริหารงานวิชาการเป็น อุปสรรคหรือเหตุขัดข้องที่ทำให้การปฏิบัติงานหรือกิจกรรมในหน้าที่ความรับผิดชอบของทั้งผู้บริหารและครูในสถานศึกษาที่จะต้องประสบและรับทราบข้อมูลเหมือนกัน จึงมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน จากผลการวิจัยสอดคล้องกับ จุไรลักษณ์ โกมล (2548, บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่องสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี พบว่าผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีตำแหน่งแตกต่างกัน เห็นว่าสถานศึกษามีปัญหาการบริหารงานวิชาการไม่แตกต่างกัน

3.5 การเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี จำแนกตามวิธีการพัฒนาตนเอง พบว่าผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีวิธีการพัฒนาตนเองแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะวิธีการพัฒนาตนเองที่ทำการศึกษาเป็นเพียงวิธีการรับข้อมูลข่าวสารที่ต่างกันคือ วิธีการอ่านหนังสือ การฟังวิทยุ-โทรทัศน์ การอบรมสัมมนา และการสืบค้นจากข้อมูลอินเทอร์เน็ตและอื่นๆ แต่สภาพหรือปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน เป็นสารสนเทศในโรงเรียนที่บุคลากรของโรงเรียนรับรู้โดยตรงโดยไม่ได้ผ่านสื่อต่างๆ ดังกล่าว จึงทำให้ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีวิธีการพัฒนาตนเองที่แตกต่างกัน รับรู้เกี่ยวกับสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนไม่แตกต่างกัน จากผลการวิจัยสอดคล้องกับ ศราวุฒิ ตัทโธ (2546, บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่องการพัฒนาตนเองของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดกาญจนบุรี พบว่าความต้องการในการพัฒนาตนเองทุกด้านอยู่ในระดับมาก ถึงแม้ว่าข้าราชการครูจะมีวิธีการพัฒนาตนเองที่แตกต่างกัน แต่ทุกคนก็มีความต้องการในการพัฒนาตนเองเหมือนๆ กัน จึงจะไม่ส่งต่อสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน

3.6 การเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี จำแนกตามภาระการเป็นหนี้

พบว่า ผู้ที่มีภาระการเป็นหนี้แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้ที่มีภาระหนี้สินหรือมีสถานภาพทางเศรษฐกิจที่แตกต่างกัน มีวิธีการรับข่าวสารข้อมูลและได้รับทราบข้อมูลข่าวสารในโรงเรียนไม่แตกต่างกัน จากผลการวิจัยสอดคล้องกับ ยุพา กิตติคุณภูมิธรรม (2549, บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการเป็นหนี้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 พบว่า ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและปัจจัยด้านสังคม ไม่มีความสัมพันธ์กับสภาพการเป็นหนี้สินของครู ซึ่งการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนถือเป็นปัจจัยทางสังคม จึงทำให้ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีภาระหนี้สินหรือมีสถานภาพทางเศรษฐกิจที่แตกต่างกัน สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากการศึกษาพบว่าโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี มีปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนเป็นอันดับแรก เนื่องจากโรงเรียนมีงบประมาณที่ใช้ในการผลิตสื่อไม่เพียงพอ หนังสือในห้องสมุดมีน้อย และการจัดทำเอกสารทางวิชาการไม่ส่งเสริมการเรียนการสอน ดังนั้นในเรื่องงบประมาณ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี ควรจัดสรรงบประมาณเพิ่มเติมให้กับโรงเรียนเพื่อใช้ในการจัดซื้อ หรือให้บุคลากรผลิตสื่อการเรียนการสอน และจัดซื้อหนังสือให้เพียงพอจำนวนนักเรียน โดยการหาหนังสือเข้าห้องสมุด ควรเลือกเฉพาะที่สอดคล้องกับหลักสูตรการสอน และนโยบายของโรงเรียน นอกจากนี้ ผู้บริหารโรงเรียนเองควรจัดหาทุนด้วยวิธีการต่างๆ ที่ถูกต้องตามระเบียบแบบแผน เช่น จากการรับบริจาค การทอดผ้าป่าการศึกษา เป็นต้น

สำหรับการจัดทำเอกสารทางวิชาการ ที่พบว่าไม่ส่งเสริมการเรียนการสอน ดังนั้นผู้บริหารควรส่งเสริมสนับสนุนให้ครูในโรงเรียนได้มีโอกาสเข้ารับการอบรมหลักสูตรเกี่ยวกับการทำผลงานทางวิชาการ ในการจัดทำเอกสารทางวิชาการครูจะต้องสำรวจสภาพ ปัญหาและความต้องการในการจัดการเรียนการสอน เพื่อเลือกจัดทำเอกสารทางวิชาการที่สามารถส่งเสริมการเรียนการสอนได้ และต้องนำไปทดลองใช้กับนักเรียน เพื่อหาข้อบกพร่องและนำมาปรับปรุงแก้ไข เพื่อใช้ให้สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนการสอน ทำให้ได้เอกสารทางวิชาการที่สามารถส่งเสริมการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 จากการศึกษาพบว่าโรงเรียนมีปัญหาการบริหารงานด้านวัสดุประกอบหลักสูตร และสื่อการเรียนการสอนเป็นอันดับแรก จึงควรมีการวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานด้านวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกนำมาใช้แก้ปัญหาและพัฒนางานวิชาการของโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2.2 ควรมีการศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา เพื่อนำผลไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน